

A hadtápszolgálat és az elhelyezési szolgálat kapcsolatának néhány új vonása a honi légvédelmi csapatoknál

Komcsák Miklós alezredes, Marton István alezredes

Korunkban mint jellemzőt kell, hogy figyelembe vegyük a szakadatlan fejlődést az élet minden területén. Ennek egyenes következménye a gyakori szervezeti változás is, mely a kor követelményeihez igazodva kell, hogy végbe menjen.

Ezt a folyamatot tükrözi a seregstünkön belül is a nemrég végbement szervezeti változás is, mely mélyrehatóan érintette a hadtápszolgálatot az elhelyezési szolgálat vonatkozásában, s külön az elhelyezési szolgálat belső felépítését, irányítását működési rendjét illetően.

Konkrétan arról van szó, hogy a HM elvtárs 0012. számú parancsával elrendelte az elhelyezési szolgálat különválását a hadtápszolgálatától és mint szolgálat, közvetlen parancsnoki alárendeltségbe került.

Ebből eredően új helyzet állt elő a hadtápszolgálat és az elhelyezési szolgálat egymáshoz való kapcsolatát és viszonyát illetően. Elsősorban abban jelentkezett az új, hogy az elhelyezési szolgálat mellérendeltségű lett és nem alárendelt, illetve nem képezi szoros részét a hadtápszolgálatnak.

Korábban a hadtápszolgálat – az egyes szolgálati ágait illetően – mint megrendelő és a PK HTPH hatáskörét, felelősségét illetően pedig mint biztosító is szerepelt az elhelyezési szolgálathoz tartozó ellátási, elhelyezési és kiszolgálási területeken.

Ma ez a helyzet alapvetően megváltozott, megszűnt a biztosító szerepe és megmaradt a megrendelői jogköre.

Ennek a jogkörnek a gyakorlása, az ezzel járó egészséges, a szabályozottságon alapuló szemlélet, gyakorlati szolgálati viszony és az elvtársi munkakapcsolat kialakítása, az elhelyezési szolgálatok részéről a folyamatos ellátás, az önállóvá válás megvalósítása nem volt egyszerű folyamat és nem ment minden zökkenő nélkül végbe.

Látva a várható nehézségeket, az átállás folyamatában igen komoly és türelmes, meggyőző munka végzésére készültünk fel és végeztünk is ilyen munkát úgy a hadtápszolgálatok, mint az elhelyezési szolgálatok személyi állománya körében.

A parancsnoki munka területén következetesen tartottuk be és hajtottuk

vége úgy a honvédelmi miniszter elvtárs parancsát, mint a szakmai előjárónak a végrehajtási intézkedéseit.

Az átadás és átvétel nem a „megszabadultunk” jelige jegyében történt, hanem a segíteni akarás és felelősségvállalás hatotta át ezt a széles körű munkát. Annál is inkább szükséges volt az ilyen értelmű tevékenység és szemlélet, mivel egy sor elhelyezési szolgálatvezetői beosztásokat új – korábban nem a seregtestnél, magasabbegységénél, egységénél szolgálatot teljesítő – elvtársak töltötték be, akiknek hiányos volt a jó szakmai felkészültségük mellett a területi, történelmi összefüggést biztosító helyzetismeretük.

A seregtest hadtáptörzstől kezdve az egység és alegység ellátó-szállító szolgálatokig bezárólag alapállás volt, hogy a jogi okmányok elkészítésével, aláírásával nem megszűnik a kapcsolat az elhelyezési szolgálatokkal, hanem új formát ölt és még sokkal jobban törekedni kell az együttes tevékenység kialakítására.

Ma már elmondhatjuk, hogy sikerült olyan szolgálati és elvtársi munkakapcsolatot kialakítani, a két szolgálat között, amely hatékonyabban biztosítja a hadtápszolgálathoz tartozó szállító, élelmezési, ruházati, egészségügyi és üzemanyag-szolgálatok részére az elhelyezési szolgálat hatáskörébe tartozó ellátási-szolgáltatási feltételeket is.

E területeken kialakított kapcsolatoknál néhány tapasztalatot kissé bővebben kívánunk ismertetni.

Együtműködésünk kiemelt biztosítási területei a harcckészültség, a kiképzés – és nem utolsó sorban – a személyi állomány szolgálati-, élet- és munkakörülményeinek állandó, folyamatos javítása, stabilizálása, beleértve ebbe a hadtápalgységek szolgálati-, élet- és munkakörülményeinek állandó javítását is.

Szoros együtműködést valósítunk meg harcászati gyakorlatok alkalmával. Ennek helyességét és szükségességét igazolták a közelmúltban végrehajtott gyakorlatok és gyakorlások tapasztalatai.

A csapások következményeinek felszámolására hozott parancsnoki döntés meghozatalához az elhelyezés, a vízellátás, az elektromos energia biztosítás kérdésében együttes tevékenységre volt szükség.

E gyakorlatokon önzés nélkül hasznosítottuk a hadtápvezetés részéről korábban szerzett gyakorlati tapasztalatokat az elhelyezési szolgálat vezetése segítésében.

Pontosítottuk és egyértelművé tettük adott esetben a laktanya elhagyással kapcsolatos közös tennivalókat.

A békeellátás és szolgáltatás területén elsősorban a jövőbeni feladatok egyeztetésére került sor, a napi operatív, együttesen megoldandó feladatok és igények teljesítése mellett.

Ilyenek többek között a laktanya rekonstrukciós tervek egyeztetésénél a hadtápszolgálathoz tartozó területeken javasolt elvárások és igények értelmezése, a konyhák, étkezdék, raktárak, gyengélkedők, üzemanyagtelepek, gépkocsitelepek felújításának, karbahelyezésének „megrendelése”.

Természetesen ide sorolható a központilag biztosított és helyileg felszámítható költségvetési hitelek, tételek, keretek forintértékének elosztásánál, megtervezésénél a hadtápszolgálat reális igényének figyelembevétele is az elhelyezési szolgálat részéről.

Jó együtműködésről van tapasztalatunk továbbá a szállítások tervezése és szervezése területén.

Itt az elhelyezési szolgálatok mint megrendelők szerepelnek.

Ismert, hogy viszonylag nagy mennyiségű és sokrétű szállítási igényünk van úgy vasúton, mint közúton.

A folyamatos szállítási igényeket csak jó tervező és szervező munkával lehet kielégíteni. Ennek tesznek egyre inkább eleget az elhelyezési szolgálatok is, amikor szállítási igényeiket kellő időben és reálisan adják meg a parancsnok hadtáphelyettesek számára.

A vezetés tekintetében – megtartva a parancsnok hadtáphelyettesek parancsnok helyettesi funkciójukból, szolgálati beosztásukból eredő szolgálati viszonyt – az elhelyezési szolgálatok felé elsősorban nem a hatalmi szó az, ami meghatározza a kapcsolatot, hanem az őszinte, az ügy érdekében felelősséget érző munkatársi viszony.

Mindenkor megvan a lehetősége annak, hogy előzetes egyeztetésre kerülhessen sor, mielőtt a döntés megszületne egy-egy adott kérdésben, legyen az szűk szakmai jellegű kérdés, avagy parancsnoki hatáskörbe tartozzék is.

Mint ahogy elvárás, hogy a szállítási igényt az elhelyezési szolgálat nyújtsa be a hadtápszolgálat felé, ugyanígy elvárás, hogy az elhelyezési szolgálathoz kell benyújtani az elhelyezési és a berendezési, karbantartási, felújítási igényt a hadtápszolgálat illetékes szolgálati ágai részéről is.

Ezt a gyakorlatot követve ma már nincs felelőtlen hivatkozás, felelősségáthárítás egyik szolgálat részéről a másikra, ha problémák jelentkeznek.

Az eredményes tevékenység alapját mindenekelőtt az adta, hogy parancsnoki vonalon – kezdve a seregtestparancsnok elvtárstól, majd fokozatosan a magasabbegység-, egység-, alegységparancsnokig – egyértelmű és következetes volt az állásfoglalás és követelménytámasztás az új szervezetre történő átállás kérdéseiben.

Kezdetben voltak esetek, amikor még nem olyan egyértelműen ment végbe az elhelyezési szolgálattal kapcsolatos feladatszabás, ellenőrzés, számonkérés, különösen egység- és alegység tagozatokban. Élt még a hagyomány, a megszokás.

Az eltelt időszak bizonyította, hogy a kialakított együttműködési kapcsolat a hadtáp és elhelyezési szolgálatok vezetői, beosztottjai között megfelel az együttes feladatok végrehajtásához szükséges követelményeknek.

Keresnünk kell közösen az együttműködés, az egyes szakanyagok profiltisztításának lehetőségét. Többek között a fűtőolaj, a mobil konyhatechnikai berendezések, segédgépek és különböző textiliák (bútorhuzat, csipkefüggöny, faliszőnyeg, dekorációs textiliák stb.) biztosítása területein.

Természetesen további feladataink is vannak még, akár a vezetés vagy a gazdálkodás területeit vesszük számításba.

Közös akarattal, egységes cselekvéssel további feladatainkat is képesek leszünk eredményesen megoldani.